

BIJWERKINGEN

- WAT KAN DE APOTHEKER VOOR MIJ DOEN
- MEER KANS OP BIJWERKINGEN
- VEEL VOORKOMENDE BIJWERKINGEN
- WISSELWERKING TUSSEN MEDICIJNEN
- CONTROLE MEDICIJNEN DOOR DE OVERHEID
- BIJWERKINGEN MELDEN
- BIJSLUITER
- INFORMATIE

BIJWERKINGEN

Bijwerkingen kunnen heel vervelend zijn, maar kunnen soms voorkomen of verminderd worden door het medicijn correct te gebruiken. Lees altijd goed de bijsluiter en raadplaag uw apotheker bij onduidelijkheden.

WAT KAN DE APOTHEKER VOOR MIJ DOEN

De apotheker helpt bij het voorkomen van bijwerkingen.

- Soms kunnen bijwerkingen worden voorkomen of verminderd door correct gebruik van het medicijn. Sommige medicijnen moeten bijvoorbeeld vlak voor of tijdens het eten worden ingenomen, om maagklachten te voorkomen. Uw apotheker helpt u door te adviseren hoe u het medicijn op de juiste manier gebruikt.
- Uw apotheker controleert of uw medicijn goed samengaat met andere medicijnen die u gebruikt. Als uw medicijnen niet goed samengaan, kunnen er soms extra bijwerkingen optreden.
- Uw apotheker controleert of uw arts de juiste dosering heeft voorgeschreven. Bijvoorbeeld bij kinderen is dit extra van belang.
- Als u zwanger bent of borstvoeding geeft, controleert de apotheker of uw medicijn (nog) wel geschikt voor u is. Vertel dit daarom altijd aan uw apotheker.

MEER KANS OP BIJWERKINGEN

Sommige mensen hebben meer kans op bijwerkingen dan anderen. Kinderen, ouderen, zwangere vrouwen en zuigelingen die borstvoeding krijgen, hebben de meeste kans op bijwerkingen.

BIJWERKINGEN EN KINDEREN

Bij medicijngebruik door kinderen gelden vaak andere regels dan bij volwassenen. Om bijwerkingen te verminderen

of voorkomen zal de apotheker rekening houden met de volgende punten.

- Van sommige medicijnen krijgen kinderen een dosering die is aangepast aan hun leeftijd of hun lichaamsgewicht. Anders krijgen ze te veel van het medicijn binnen en wordt de kans op bijwerkingen groter.
- Sommige medicijnen mogen alleen gegeven worden vanaf een bepaalde leeftijd. Andere medicijnen zijn zelfs helemaal ongeschikt voor kinderen, bijvoorbeeld omdat ze de groei beïnvloeden.
- Van sommige medicijn is niet bekend of ze veilig zijn voor kinderen. Hier is nog niet genoeg onderzoek naar gedaan.

BIJWERKINGEN EN OUDEREN

Bij het ouder worden kunnen de lever en nieren minder goed gaan werken. Hierdoor blijven medicijnen langer in het lichaam en neemt de kans op bijwerkingen toe. Ouderen krijgen daarom vaak een lagere dosering.

Ook gebruiken ouderen vaak meer dan één medicijn. Hierdoor neemt de kans toe dat de medicijnen elkaars werking beïnvloeden en er daardoor meer bijwerkingen optreden. Uw apotheker houdt toezicht op het medicijngebruik en kan als het nodig is aanpassingen maken.

BIJWERKINGEN EN ZWANGERSCHAP EN BORSTVOEDING

Niet alle medicijnen zijn veilig om te gebruiken als u zwanger bent, zwanger wilt worden of borstvoeding geeft. De apotheker zal rekening houden met de volgende punten.

- Sommige medicijnen hebben invloed op de ontwikkeling van het ongeboren kind. Dit geldt ook voor vrij verkrijgbare medicijnen. Daarom controleren de arts en apotheker of een medicijn geen kwaad kan tijdens de zwangerschap.
- Juist in de eerste weken van de zwangerschap zijn

sommige medicijnen erg schadelijk voor de vrucht. Vertel uw arts en apotheker daarom altijd dat u zwanger bent of zwanger wilt worden.

- Sommige medicijnen komen in de moedermelk terecht, en kunnen schade aanrichten bij het kind. Uw apotheker weet welke medicijnen u wel of niet veilig kunt gebruiken als u borstvoeding geeft.

VEELVOORKOMENDE BIJWERKINGEN

MAAG- EN DARMKLACHTEN

Een medicijn komt na het innemen in de maag en de darmen terecht. Daar kan de werkzame stof de maag- of darmwand irriteren. Dan voelt u zich misselijk, of krijgt u buikpijn of diarree. Soms went het lichaam aan de vreemde stof en gaan de klachten vanzelf over. Raadpleeg uw arts of apotheker als de klachten lang aanhouden of erger worden.

Maagklachten zijn vaak te voorkomen door een medicijn tijdens of vlak na de maaltijd in te nemen. Maar sommige middelen moeten voor een goede werking op een lege (nuchtere) maag worden ingenomen. Dit staat dan altijd op het etiket. Vraag bij de apotheek wat het beste tijdstip is.

HOOFDPIJN EN DUIZELIGHEID

Een medicijn kan werken op het zenuwstelsel of de hersenen. Daardoor kunnen bijwerkingen ontstaan zoals hoofdpijn of duizeligheid. Dit gaat vaak over als het lichaam aan het medicijn gewend is geraakt. Als de klachten ernstig zijn of lang aanhouden, kunt u het beste overleggen met uw arts of apotheker.

OVERGEVOELIGHEID OF ALLERGISCHE REACTIE

Krijgt u een heftige reactie op een medicijn, zoals jeukende

bultjes, uitslag of een zwelling in het gezicht? Dan kan het zijn dat u overgevoelig of allergisch bent voor het medicijn. Dit kan gebeuren bij vrijwel alle medicijnen. De reactie kan optreden als u het middel voor de eerste keer gebruikt, maar ook na langere tijd.

Vertel het altijd aan uw arts en apotheker als u overgevoelig bent voor een medicijn. In de apotheek wordt deze informatie in de computer opgeslagen. Als u een nieuw medicijn komt halen, wordt automatisch gecontroleerd of het geen problemen voor u zal opleveren.

GEWENNING EN VERSLAVING

Van bepaalde medicijnen kunt u lichamelijk of psychisch afhankelijk worden. Dit kan gebeuren met sterke pijnstillers, slaapmiddelen en kalmerende middelen. De kans op gewenning of verslaving wordt groter als u het medicijn voor langere tijd gebruikt. Overleg met uw arts of apotheker als u moeite heeft om te stoppen met een medicijn.

WISSELWERKING TUSSEN MEDICIJNEN

Als u meerdere medicijnen tegelijk gebruikt, kan het gebeuren dat ze elkaars werking beïnvloeden. Hierdoor kunnen de medicijnen minder goed werken, maar er kunnen ook meer of andere bijwerkingen optreden.

Uw apotheker controleert altijd of de medicijnen die u gebruikt elkaars werking kunnen beïnvloeden. Daarvoor is het heel belangrijk dat hij precies weet welke medicijnen u gebruikt. Vertel het dus altijd aan de apotheker als u medicijnen bij een andere apotheek of de drogist heeft gehaald. Gebruik nooit medicijnen van iemand anders. Ook dan weet uw apotheker niet wat u slikt en kan hij het risico op extra bijwerkingen niet goed bepalen.

CONTROLE MEDICIJNEN DOOR DE OVERHEID

Een medicijn komt niet zomaar op de markt. Het moet goed werken en veilig zijn. De overheidsinstelling het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) geeft een vergunning als het medicijn aan alle eisen voldoet. Bij de beoordeling houdt het CBG rekening met de ernst van de ziekte en de werkzaamheid en de veiligheid van het medicijn. De fabrikant moet alle bijwerkingen die bekend zijn, melden. Ook als een middel al op de markt is, moeten 'nieuwe' bijwerkingen worden gemeld. Zijn die heel ernstig, dan kan een medicijn zelfs weer uit de handel worden genomen. Zijn die heel ernstig, dan kan een medicijn zelfs weer uit de handel worden genomen.

BIJWERKINGEN MELDEN

Het is van belang dat alle bijwerkingen van een medicijn bekend zijn. Soms treedt er een bijwerking op die nog niet bekend was en dus niet in de bijsluiter staat. Van bekende bijwerkingen is het belangrijk te weten hoe vaak en bij wie ze voorkomen.

Het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb verzamelt informatie over bijwerkingen. Artsen, apothekers en patiënten kunnen daar bijwerkingen melden. Zo kan men een goed beeld krijgen van de veiligheid van medicijnen.

Naar aanleiding van meldingen bij Lareb heeft het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen al verschillende keren bijsluiterteksten laten aanpassen. Het is dus belangrijk bijwerkingen en wisselwerkingen te melden bij het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb. Dit kan via uw arts of apotheker of via de website www.lareb.nl. Op die site kunt u een vragenlijst invullen. Zo krijgt Lareb een goed beeld van de situatie en draagt u bij aan een veiliger medicijngebruik in Nederland. U kunt bijwerkingen en andere klachten over medicijnen ook melden op de website

www.meldpuntmedicijnen.nl. Een melding van een bijwerking wordt dan doorgegeven aan Lareb.

BIJSLUITER

Medicijnen zonder bijwerkingen bestaan bijna niet. Iedereen die een medicijn gebruikt, kán dus last van een bijwerking krijgen, maar het komt nooit voor dat één gebruiker last krijgt van álle bijwerkingen. De bijwerkingen staan in de bijsluiter van een medicijn. Vaak staat erbij of die bijwerkingen veel of juist zelden voorkomen. Sommige bijwerkingen worden ontdekt tijdens de ontwikkeling van een medicijn, andere komen pas aan het licht als het middel al op de markt is. Aan de hand van meldingen door artsen, apothekers en patiënten wordt de bijsluiter bijgewerkt. Hoe langer de lijst met bijwerkingen, hoe meer ervaring er met het middel is opgedaan. Dat wil echter niet zeggen dat een middel met een lange lijst van bijwerking slechter is dan een middel met een korte lijst met bijwerkingen, maar alleen dat er meer ervaring mee is opgedaan.

INFORMATIE

In de bijsluiter staat altijd informatie over de mogelijke bijwerkingen van een medicijn. Deze informatie vindt u doorgaans onder het kopje 'Bijwerkingen', 'Wanneer niet gebruiken' of 'Waarschuwingen'.

Op Apotheek.nl vindt u uitgebreide informatie over veel medicijnen en hun bijwerkingen. Ook kunt u hier informatie vinden over kinderen en medicijngebruik, en ouderen en medicijngebruik. Blijft u toch nog met vragen zitten, vraag dan advies aan uw apotheker. Op de site van het Nederlands Bijwerkingen Centrum Lareb, www.lareb.nl, kunt u bijwerkingen van uw medicijn melden. Ook is hier opzoeken welke bijwerkingen er al gemeld zijn van uw medicijn.

BELANGRIJK

- Uw apotheker kan u adviseren over het juiste gebruik van uw medicijnen. Dat kan bijwerkingen voorkomen of verminderen.
- Het is belangrijk dat uw apotheker en arts weten welke medicijnen u gebruikt (ook receptvrije medicijnen). Dan zijn ongewenste wisselwerkingen te voorkomen.
- Als u overgevoelig bent voor een bepaald medicijn, is het goed dit te melden aan uw apotheker en arts. Ook als uw lever of nieren niet optimaal werken, kunt u dit het beste doorgeven.
- Neem medicijnen precies volgens de gebruiksaanwijzing in. U vindt de gebruiksaanwijzing op het etiket.
- Als zwanger bent of wilt worden, vertel dit dan aan uw arts en apotheker. Dan kunnen zij er rekening mee houden dat u alleen medicijnen krijgt die geschikt voor u zijn.
- Meld bijwerkingen aan uw apotheker en arts. In sommige gevallen kan de arts de dosering aanpassen of een ander middel voorschrijven.
- Stop nooit zomaar met een medicijn dat door uw arts is voorgeschreven. Vraag eerst uw apotheker of arts om advies!

Vraag over uw medicijnen? Apotheek.nl

Herzien januari 2019